

**BINNENGEKOMEN
TEAM POSTBEHANDELING EN
ARCHIVERING
D.D. 14-07-2025
No. 2025.02588
Portefeuillehouder: Fokke
Team: P&O Advies en administratie**

Aan het college van burgemeester en wethouders van Maastricht
Postbus 1992
6201 BZ MAASTRICHT

Maastricht, 14 juli 2025

Betreft: Schriftelijke (vervolg)vragen SP, FvD en LPM over de exacte kosten van externe inhuur en rapportages van consultancy- en onderzoeksbureaus.

Geacht college,

De afgelopen jaren lijkt in Maastricht een duidelijke toename zichtbaar van de inzet van externe bureaus, consultants en adviesrapporten die het gemeentebestuur ondersteunen – of beter gezegd: klakkeloos van dienst zijn – bij het onderbouwen van beleidskeuzes. We zien rapporten verschijnen van partijen als de STEC Groep, BRO, Ginder en anderen, die vaak voorzien zijn van indrukwekkend ogende tabellen, grafieken en aanbevelingen, maar die zelden een gedegen kritische reflectie krijgen in de gemeenteraad, laat staan een onderliggende methodologische toetsing. Niet zelden worden deze rapporten ingezet om politieke keuzes te depolitiseren, en voorstellen die in wezen ideologisch zijn, te presenteren als ‘evidence-based’ en ‘onvermijdelijk’. Terwijl in werkelijkheid dat ‘evidence’ vaak flinterdun is, de daaraan ten grondslag liggende aannames onduidelijk blijven en het afwegingskader overduidelijk politiek geladen is, maar buiten zicht van een grondige democratische toetsing door de gemeenteraad gebracht wordt.

Ondertussen stapelen de kosten voor deze externe inhuur en de kosten van de rapportages van consultancybureaus zich op. Tenminste, dat vermoeden wij, want zeker weten doen we het niet door een totaal gebrek aan data en transparantie over de kosten daarvan. En dat is zorgelijk. Immers, hoe meer er wordt ingehuurd en uitbesteed op het gebied van rapportage, hoe minder eigen ambtelijke capaciteit en kennis en kunde wordt opgebouwd. Het is een dure wisselwerking waarin de gemeente zichzelf afhankelijk maakt van externe partijen voor de onderbouwing en implementatie van beleid dat de stad diep raakt. En dat terwijl er al jarenlang terechte vragen worden gesteld over de noodzaak, doelmatigheid en kwaliteit van deze rapporten, en, bovenal, over de totale kosten die hiermee gemoeid zijn.

Op provinciaal en nationaal niveau groeit de kritiek op deze zogenaamde ‘consultancyverslaving’ van de overheid. In [Vlaanderen](#) is recent een beleidswijziging aangekondigd waarbij het gebruik van consultants binnen de overheid drastisch wordt beperkt en aan strikte voorwaarden gebonden, en zelfs de [Nederlandse](#) overheid wil de externe inhuur graag terugdringen. De verantwoordelijke Gedeputeerde in onze eigen provincie heeft positief gereageerd op het voorstel van Forum voor Democratie om de kosten voor externe inhuur en onderzoeken en rapportages op provinciaal niveau te inventariseren. En ook in de [publieke opinie](#) klinkt steeds luider het geluid dat de overheid zichzelf vastdraait in complexe adviesstructuren, terwijl fundamentele publieke taken blijven liggen en er letterlijk sprake is van een ‘kennisdrain’ binnen het overheidsapparaat.

Tegen deze achtergrond is het ronduit onbegrijpelijk dat uw college al jaren weigert om de raad volledig en inzichtelijk te informeren over de doelmatigheid en noodzaak van de uitgaven aan externe inhuur en de kosten voor de inkoop van externe consultancyrapporten. Diverse fracties hebben in het verleden om die informatie gevraagd, maar stuiten keer op keer op mist, halve antwoorden of een weigering om op detailniveau openheid te geven. Dat is volstrekt onacceptabel. Als gemeenteraad zijn wij verantwoordelijk voor de controle op de rechtmatigheid én doelmatigheid van de besteding van gemeenschapsgeld. In lijn met de Gemeentewet, de Wet open overheid (Woo) en de beginselen van behoorlijk bestuur, hoort het college ons hier zowel passief als actief over te informeren, zodat wij onze controlerende taak naar behoren kunnen uitoefenen. Transparantie is immers geen gunst, maar een fundamentele plicht.

Tegen deze achtergrond, hebben onze fracties de volgende vragen voor uw college:

1. Is het college bekend met de recente beslissing van de Vlaamse regering om het gebruik van consultants binnen de overheid aan banden te leggen, en met de discussies daarover in onder meer de Provinciale Staten van Limburg en in de publieke opinie?
2. Deelt het college de zorgen dat overmatige externe inhuur, zeker op beleidsmatig en strategisch vlak, leidt tot verschraving van de interne ambtelijke expertise, hogere kosten en een verschuiving van democratische controle naar private adviesbureaus? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat betekent dit dan voor de toekomstige inzet daarvan?
3. Kan het college aangeven hoeveel er in de afgelopen vijf jaren (2020 t/m 2024) in totaal is uitgegeven aan:
 - a) externe inhuur (consultants, interim-managers, tijdelijke beleidsmedewerkers, etc.);
 - b) advies- en onderzoeksrapporten van externe bureaus zoals STEC, BRO, Ginder, KPMG, Berenschot, Twynstra Gudde, etc.
4. Kan het college per jaar een uitsplitsing geven van deze kosten per opdrachtnemer en per beleidsdomein? Zo nee, waarom niet?
5. Is het college bereid om – analoog aan de suggestie in de Provinciale Staten – een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar de doelmatigheid, inhoudelijke kwaliteit en feitelijke invloed van deze externe rapporten op het lokale beleid? Zo ja, wanneer mogen wij de uitkomsten van dat onderzoek tegemoet zien? Zo nee, waarom niet?
6. Hoe wordt binnen de gemeente de kwaliteit en onafhankelijkheid van deze rapporten momenteel getoetst? Bestaan daar vaste toetsingskaders voor, en is de gemeenteraad in de gelegenheid om die toetsen in te zien?
7. Deelt het college de opvatting van onze fracties dat politieke keuzes niet achter ‘onafhankelijke’ rapporten verscholen mogen worden, en dat rapporten die als onderbouwing dienen voor gemeentelijk beleid altijd politiek, methodisch en inhoudelijk toetsbaar moeten zijn? Zo ja, waarom is dit dan geen staande praktijk? Zo nee, waarom niet?
8. Op basis van welke criteria besluit het college om een extern bureau in te schakelen voor de analyse van een beleidsvraagstuk, en hoe wordt hierbij afgewogen of dit noodzakelijk is dan wel intern op te lossen valt?

9. Is het college bereid om – indien nodig met terugwerkende kracht – volledige openheid van zaken te geven over alle lopende en afgesloten contracten en eenmalige opdrachten met externe bureaus op het gebied van inhuur en onderzoek, inclusief de bijbehorende kosten en verantwoordingsstukken, op basis van [artikel 169 lid 2](#) van de Gemeentewet en [artikel 4.1](#) van de Woo? Zo nee, waarom niet?

Hoogachtend,

Stephanie Blom
Raadslid SP

Bram Nab
Raadslid FvD

Kitty Nuyts
Raadslid LPM